

Raport projektu

„Warszawiacy deliberują”

Autorzy: Agnieszka Jachowicz (cz. 6), Agata Komendant-Brodowska (cz. 3), Iwona Młóźniak (cz. 2), Zofia Penza (cz. 6), Anna Przybylska (cz. 1, 4), Wojciech Wilk (cz. 5).

Projekt zrealizowany przez Centrum Deliberacji w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego

Partnerzy projektu: LO im. Z. Herberta, LO im. M. Kopernika (opieka merytoryczna: p. Lidia Rychert), LO im. H. Kołłątaja (opieka merytoryczna: p. Elżbieta Terlecka-Pacut), ZS Poligraficznych im. Marszałka J. Piłsudskiego (opiekunka merytoryczna: p. Beata Podgajna), LO im. S. Żeromskiego (opieka merytoryczna: p. Elżbieta Kiedysz).

2016 rok

1. Pomysł na projekt

Pomysł na projekt „Warszawiacy deliberują” powstał w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego w kontekście 200-lecia uczelni. Wynikał z chęci pokazania, że działania prowadzone przez pracowników naukowych są bliskie problemom, których na co dzień doświadczają mieszkańcy mniejszych lub większych społeczności, i że socjologia może być użyteczna w poszukiwaniu rozwiązań tych problemów. Celem bezpośrednim było włączenie młodzieży szkolnej w debatę o przestrzeni miejskiej. Ważny był zarówno temat, jak i sposób, w jaki się go podejmuje i rozważa.

W przygotowanie i przeprowadzenie projektu zaangażowało się Centrum Deliberacji, pracownicy, doktoranci oraz studenci Instytutu Socjologii. Partnerami projektu były warszawskie szkoły ponadgimnazjalne. Wspólnie zrealizowano program spotkań bezpośrednich i online dedykowanych młodzieży. Uczestnicy projektu mogli na różne sposoby rozpatrywać zagadnienie przestrzeni miejskiej jako przestrzeni społecznej. Byli zaangażowani w przygotowanie materiału wizualnego dotyczącego miejsc, z których korzystają w czasie wolnym od zajęć, w debaty za pośrednictwem platformy internetowej „W Dialogu” oraz w grę edukacyjną, która przebiegała w przestrzeni kampusu głównego Uniwersytetu Warszawskiego.

Tabela 1. Działania w projekcie

Data	Działanie
styczeń-luty	opracowanie założeń projektu, zdefiniowanie tematu debaty
luty-marzec	zebranie deklaracji szkół o udziale w projekcie
marzec-kwiecień	spotkania z uczniami i nauczycielami w szkołach, omówienie sposobu zaangażowania szkół i uczniów w projekt
kwiecień	przesłanie przez uczniów materiałów wizualnych do materiałów wprowadzających w tematke debaty

27 kwietnia – 9 maja	rejestracja na debatę za pośrednictwem platformy "W Dialogu"
10-15 maja	debata tekstowa na platformie "W Dialogu"
16 maja	gra edukacyjna na UW i piknik w BUW

2. Współpraca ze szkołami

Projekt trwał od stycznia do maja 2016 r. Po opracowaniu jego koncepcji, zespół „Warszawiacy delibierują” rozesłał zaproszenie do współpracy do wybranych szkół ponadgimnazjalnych. Odpowiedziały na nie pozytywnie: LO im. S. Żeromskiego (opieka merytoryczna: p. Elżbieta Kiedysz), ZS Poligraficznych im. Marszałka J. Piłsudskiego (opiekunka merytoryczna: p. Beata Podgajna), LO im. H. Kołłątaja (opieka merytoryczna: p. Elżbieta Terlecka-Pacut), LO im. Z. Herberta oraz LO im. M. Kopernika (opieka merytoryczna: p. Lidia Rychert).

Współpraca zespołu projektu ze szkołami rozpoczęła się od spotkań bezpośrednich z uczniami w szkołach. Przedstawiciele zespołu projektu wyjaśniali jego cel i prezentowali działanie platformy W Dialogu. Zebrano też adresy mailowe od uczniów, którzy wyrazili chęć udziału w projekcie. W LO im. S. Żeromskiego chęć udziału w projekcie zadeklarowało 29 osób, w ZS Poligraficznych im. Marszałka J. Piłsudskiego ok. 26 osób (szacunek na podstawie deklaracji nauczycielki, ponieważ większość uczniów nie podała indywidualnych adresów e-mail, a adres klasy), w LO im. M. Kopernika 20 osób, LO im. Z. Herberta 19 osób, a w LO im. H. Kołłątaja 6 uczniów.

3. Materiały informacyjne

W trakcie przygotowań do debaty opracowano zestaw materiałów informacyjnych dla uczniów. Były to materiały dwójakiego rodzaju: 1) materiały multimedialne przygotowywane przez uczniów biorących udział w projekcie oraz 2) materiały informacyjne przygotowywane przez studentów z Instytutu Socjologii, które miały ułatwić uczniom przygotowanie się do debaty.

1) materiały multimedialne

Uczniowie zostali poinformowani o temacie debaty, który został wybrany w oparciu o konsultacje w szkołach i poproszeni o przygotowanie oraz przesłanie materiałów multimedialnych (zdjęć i filmów) dotyczących przestrzeni, w której spędzają razem czas wolny po szkole. Przesłano kilkanaście prac, ilustrujących przede wszystkim negatywny obraz przestrzeni w okolicy szkół biorących udział w projekcie – filmy i zdjęcia dokumentowały miejsca zaniedbane i nieestetyczne. Materiały te zostały umieszczone na platformie „W Dialogu”, żeby mogły stanowić materiał do dyskusji.

2) materiały informacyjne przygotowywane przez studentów z Instytutu Socjologii.

Zespół projektu przygotował materiały, które miały stanowić dla uczniów przyjazne źródło informacji dotyczących przestrzeni publicznej i możliwości wprowadzania w niej zmian.

Materiały te miały służyć odpowiedzi na następujące pytania:

- jak patrzeć na przestrzeń (przestrzeń okiem socjologa)?
- jaka jest przestrzeń?
- jak można ją zmieniać?

Materiały zostały podzielone na 4 części:

a. **Podstawowe fakty**

W tej części przygotowano podstawowe informacje na temat społecznego wymiaru przestrzeni publicznej. Część „Przestrzeń publiczna — po co o niej dyskutować?” wskazywała na potrzebę spojrzenia na miejsca, w których przebywamy nie tyle w sensie fizycznym, co w kontekście roli, jaką one odgrywają dla ludzi. Opisane zostały również dwa spojrzenia na przestrzeń dla młodzieży - przedstawiono różnicę między przestrzeniami oficjalnymi i nieoficjalnymi. Ponadto, w tej części znalazła się również lista map Warszawy w różnych odsłonach, które miały ukazać uczestnikom debaty to, jak różnie można patrzeć na przestrzeń.

b. **Ograniczenia**

Rolą tej części było zwrócenie uwagi na to, że jeśli chce się zmieniać przestrzeń, konieczna jest identyfikacja podmiotów za nią odpowiedzialnych. Przedstawiono również krótką listę podmiotów odpowiedzialnych za różne elementy przestrzeni miejskiej w Warszawie.

c. **Rozwiązania**

W części dotyczącej proponowanych rozwiązań opisano szereg programów, które mają na celu wspieranie młodzieży w realizacji różnych przedsięwzięć, w tym przede wszystkim tych, które dotyczą przestrzeni miejskiej, m.in. program „Aktywna Warszawska Młodzież”, konkurs „Kształtowanie przestrzeni”. Opisano również krótko główne zasady dotyczące zgłaszania projektów do warszawskiego budżetu partycypacyjnego.

d. **Źródła danych**

Ostatnia część materiałów to lista wybranych stron internetowych, na których warto szukać informacji na temat miejskich inicjatyw dotyczących przestrzeni publicznej.

Wszystkie materiały zostały umieszczone na platformie „W Dialogu” oraz przesłane do szkół biorących udział w projekcie.

4. Platforma

Platforma informatyczna „W Dialogu”, za pośrednictwem której zostały zaplanowane i przeprowadzone debaty z uczniami, została przygotowana przez konsorcjum w składzie: Uniwersytet Warszawski, Politechnika Warszawska, Związek Miast Polskich, Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych, Fundacja Wolnego i Otwartego Oprogramowania (do końca 2014 r.), Biuro Promocji MIT w ramach projektu pt. „Nowe perspektywy Dialogu: Model deliberacji i narzędzia IT na rzecz włączenia społecznego w procesy decyzyjne” (akronim „W Dialogu”). Projekt został sfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

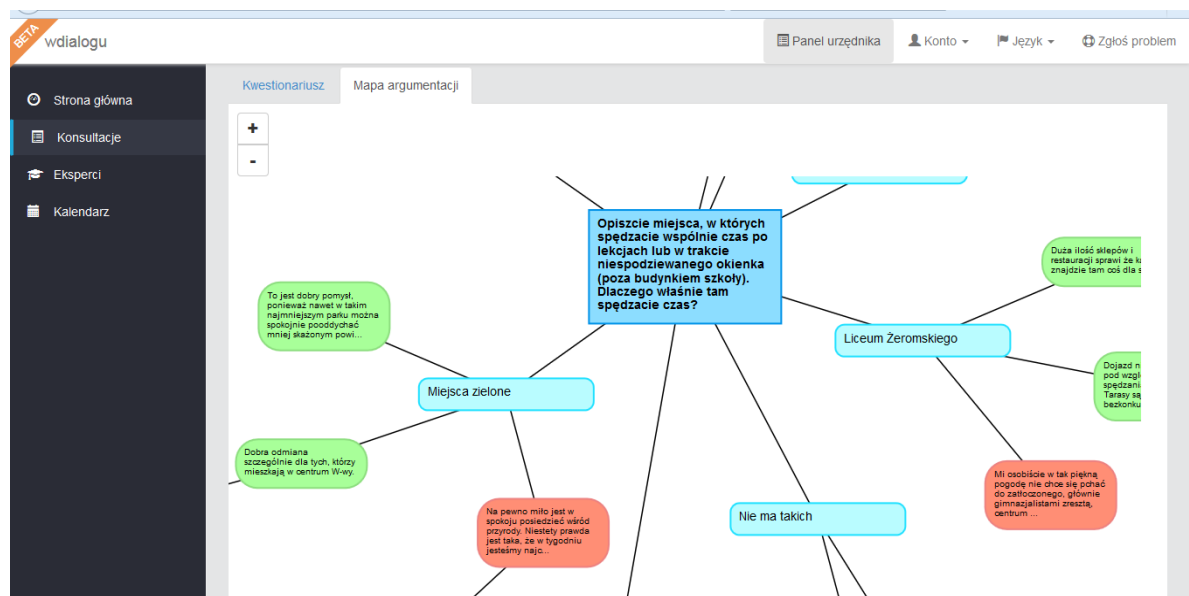
Platforma będzie służyć urzędom miast do prowadzenia konsultacji społecznych we wszystkich istotnych dla mieszkańców sprawach. Dlatego posiada ona interfejs użytkownika-urzędnika oraz użytkownika-mieszkańca. Interfejs urzędnika pomaga w sformułowaniu celów konsultacji, przygotowaniu materiałów informacyjnych dla uczestników konsultacji, wyborze ekspertów z bazy ekspertów, doborze narzędzi zbierania danych (ankieta, narzędzia do grupowych moderowanych debat tekstowych lub głosowych), przeprowadzeniu konsultacji z ich zastosowaniem oraz przygotowywaniu raportów. Interfejs mieszkańca pozwala m.in. na komentowanie materiałów informacyjnych zaproponowanych do debaty (przed jej rozpoczęciem), udział w ankiecie, moderowanych debatach grupowych tekstowych lub głosowych, umożliwia zapisy na spotkania bezpośrednie, a także komentowanie roboczej wersji raportów. Omawiane narzędzia były rozwijane z myślą o dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Uczniowie skorzystali z narzędzi do tworzenia i udostępniania materiałów informacyjnych, forum do prowadzenia uargumentowanych debat tekstowych oraz z narzędzi do mapowania argumentacji. Uczestnicy debaty tekstowej mogą przedstawiać propozycje w dyskusji, czy też stawiać pewne tezy. Każda teza musi zawierać argument na jej poparcie. Jest to wymóg formalny.

Uczestnicy debaty mogą też polemizować z wpisami innych użytkowników platformy. W tym przypadku również są proszeni o przedstawienie argumentów. Od strony graficznej, argumenty popierające poprzedzający wpis są wyróżnione kolorem zielonym, a kontrargumenty kolorem czerwonym.

Wreszcie, aby wyrobić sobie zdanie o zgromadzonych propozycjach oraz argumentach, uczestnicy debaty mogą skorzystać z „mapy argumentów”, czyli graficznego przedstawienia dyskusji. Przykładową mapę argumentacji przedstawiono na rysunku 1 poniżej:

Rys.1. Mapa argumentacji

5. Debata i wnioski z debaty

Debata internetowa przeprowadzona w platformie W Dialogu odbyła się między dziesiątym a piętnastym maja 2016. Aktywny udział wzięły w niej trzydzieści cztery osoby, czyli jedna trzecia wszystkich zaproszonych uczniów.

Problem badawczy stanowiło ustalenie, co należałoby zmienić w przestrzeni otaczającej szkoły uczestników, żeby stała się atrakcyjnym miejscem wspólnego spędzania czasu po lekcjach. W związku z tym przyjęto cztery główne obszary namysłu: (A) jaki jest stan rzeczy (gdzie obecnie uczestnicy spędzają wspólnie czas po szkole, dlaczego tam, co jest atutem tych miejsc, na jakie bariery i trudności uczestnicy napotykają); (B) znaczenie przestrzeni wspólnego spędzania czasu (czy uczestnicy dostrzegają potrzebę spotykania się po lekcjach niedaleko szkoły, dlaczego to dla nich ważne); (C) jakie oczekiwania mają uczestnicy względem przestrzeni wspólnego spędzania czasu (jakie powinny być, co jest w nich potrzebne); (D) jakie mogą być konkretne rozwiązania problemów zgłaszanych przez uczestników.

Odpowiedź na pytanie o znaczenie przestrzeni zlokalizowanej w sąsiedztwie szkoły, dogodnej do wspólnego spędzania czasu podzieliła debatujących. Entuzjaści wskazywali na możliwość integrowania się w ramach większych grup, nie tylko klas. Podkreślali, że

rozwijanie sieci znajomości może się przełożyć także na wyższą satysfakcję z czasu spędzanego podczas przerw.

„Po szkole osoby zazwyczaj organizują się w grupki i następnie wyruszają w kierunku różnorodnych miejsc w centrum. Gdyby takie miejsca istniały bliżej naszej szkoły, mogłyby prowadzić do szerszej integracji pomiędzy klasami, a także rocznikami”. (U1)

„Bardziej żyta klasa, to także lepsza spędzanie czasu w samej szkole”. (U2)

„Sprawi że szkoła przestanie być przykrym obowiązkiem ale też miejscem integracji i zabaw”. (U3)

Oponenci zwracali uwagę na to, że integrować można się też w mniejszych grupach, a węższe grono umożliwia spotkanie u kogoś w domu, co pozwala na bardziej angażujące wypełnienie czasu – na przykład wspólną grą na komputerze lub oglądaniem filmów.

Dominująca wydawała się jednak opinia, że położona blisko szkoły, atrakcyjna przestrzeń jest dużą wartością, zwłaszcza ze względu na to, że umówienie się bezpośrednio po lekcjach jest najłatwiejsze i pozwala oszczędzić czas.

Uczniowie zadeklarowali korzystanie z trzech rodzajów przestrzeni: parków, centrów handlowych i lokali gastronomicznych.

Bardzo często podnoszony był problem zbyt dużego obciążenia obowiązkami, przez które uczniowie nie mogą na co dzień pozwalać sobie na spotkania po lekcjach. Drugą wskazywaną barierę stanowiły trudności dojazdowe.

„Myślę, że należałoby skrócić lekcje albo zadawać mniej prac domowych”. (U4)

„W tygodniu i tak wszyscy szybko wracają do domu. Kończymy lekcje późno, dojazd zajmuje niektórym nawet 2 godziny, a jeszcze trzeba się uczyć i robić wszystkie bezsensowne prace”. (U5)

Wydaje się, że właśnie połączenie tych dwóch czynników sprawiło, że to centra handlowe najczęściej wymieniano jako miejsce spotkań, a parki raczej jako niewykorzystywany w rzeczywistości ideał.

„Na pewno miło jest w spokoju posiedzieć wśród przyrody. Niestety prawda jest taka, że w tygodniu jesteśmy najczęściej strasznie zabiegani. Dlatego gdy gdzieś wspólnie jedziemy, to staramy się przy okazji załatwić własne potrzeby np. zjeść coś, zrobić zakupy”. (U6)

„Jeśli chcemy się zintegrować ze sobą, to parki/miejsca zielone/kawiarnie są o wiele lepszym pomysłem. Ale masz rację... na to trzeba mieć czas”. (U7)

Uczestnicy debaty zwrócili uwagę, że ważnym rodzajem przestrzeni wspólnych spotkań mogą być lokale gastronomiczne:

„Kiedy jedziemy gdzieś razem po szkole to zwykle jesteście głodni i mamy ochotę posiedzieć i pogadać”. (U8)

„Zgadza się. Mi się całe relacje z klasą posypały, odkąd kebaba nie ma”. (U1)

Klimatyczne kawiarnie lub restauracje były wskazywane jako atrakcyjniejsze od centrów handlowych ze względu na mniejszą tłoczność i brak nerwowej atmosfery pośpiechu:

„Mi osobiście w tak piękną pogodę nie chce się pchać do zatłoczonego, głównie gimnazjalistami zresztą, centrum handlowego. Jakaś przyjemna kawiarenka osobno blisko szkoły byłaby znacznie lepszą alternatywą”. (U9)

Jednocześnie uczestnicy zaznaczali, że w obecnej sytuacji w okolicy niektórych szkół brakuje takiej konkurencji dla galerii.

Uczestnicy wskazywali, że istnieją dwa rodzaje wymarzonych miejsc spotkań.

- 1) Umożliwiający aktywne spędzanie wspólnego czasu – na przykład grę w piłkę lub jeżdżenie na łyżwach.

Szczególne zainteresowanie wzbudziła propozycja, żeby stworzyć przestrzenie dostosowywane do pory roku – które latem pełniłyby funkcję skwerów, a zimą lodowisk.

- 2) Ustronne, gwarantujące ciszę, która w centrum miasta jest wartością deficytową, i niezależność od warunków pogodowych – zimą ciepłe, a latem chłodne, ocienione i oferujące możliwość napicia się czegoś lub zjedzenia lodów.

Szczególnym przykładem tej drugiej przestrzeni, o którym z entuzjazmem wyrażali się uczestnicy, byłby skwer z dużą połącją trawy, możliwością skorzystania z leżaków i łodziarnią.

Idealny lokal gastronomiczny – kawiarnia – powinien być zdaniem uczestników możliwie jak najbardziej inkluzywny, tak żeby ze spotkań nie rezygnowały osoby o specjalnych potrzebach, na przykład uczulone na gluten, które ze względu na swoją sytuację często rezygnują ze spotkań towarzyskich.

„Postaranie się o sprostanie potrzebom wszystkich nie byłoby łatwe, ale to świetny pomysł. Dzięki temu kolejne osoby, które normalnie rezygnują z wyjść, mogłyby się dołączyć i miałyby do tego większą motywację. Trzeba myśleć o każdym”. (U5)

Debata nie pozwoliła wypracować gotowych rozwiązań problemów uczniów, ale stała się przyczynkiem do zdiagnozowania kilku kwestii, które warto poddać dalszej dyskusji. W sąsiedztwie liceum im. Stefana Żeromskiego znajdują się zniszczone baraki, w miejscu których uczniowie chcieliby zbudować mały skwerek z miejscami do siedzenia – nie są jednak pewni, czy możliwe jest zdobycie niezbędnych pozwoleń; niektórzy uczniowie liceum im. Hugona Kołłątaja dostrzegają potrzebę zmodernizowania bufetu i uatrakcyjnienia oferty pobliskich parków

Uczestnicy sformułowali także kilka ogólnych rekomendacji, które mogą być użyteczne podczas prób znalezienia dobrej przestrzeni do wspólnego spędzania czasu. Zasygnalizowali, że dostrzegają w zaspokajaniu tej potrzeby szansę dla miejskich ośrodków kultury. Zwrócili jednak uwagę, że niezbędna byłaby lepsza komunikacja, ponieważ obecnie mają poczucie braku informacji o organizowanych tam inicjatywach.

„Zgadzam się, na pewno są jakieś darmowe atrakcje dla uczniów, tylko trudno się o nich dowiedzieć. Informacja w szkole, albo chociaż w okolicy szkoły, byłaby dobrą alternatywą i dla uczniów, i dla organizatorów”. (U10)

Zaproponowanym rozwiązaniem, które miałyby szansę łączyć cechy obydwu wspomnianych rodzajów wymarzonej przestrzeni, mogłaby być świetlica czy też klub młodzieżowy:

„Według mnie świetlica to nietrafna nazwa. Ale gdyby był to taki klub młodzieżowy, w którym wszyscy by się integrowali, gdzie można by było coś zjeść, napić się, spotkać i pogadać, podzielić się swoimi zainteresowaniami (stworzyć kółka zainteresowań) robić tam różnego rodzaju imprezy, to mogłoby wypalić. Ten pomysł sprawdza się np. w Niemczech”. (U11)

Dodatkowo zwrócono uwagę, że znalezienie dobrej przestrzeni wymaga pewnej inicjatywy i warto wybrać się na dokładną eksplorację okolicznych terenów, a także nie zniechęcać się kilkuminutowym dojazdem.

„Uważam, że warto zbadać nie tylko okolicę, ale i samą szkołę. Mamy dwa boiska (i jedno betonowe, na którym raczej nikt nie gra podczas zajęć wf-u) i myślę, że jest to straszne marnotrawstwo, bowiem są cały czas zamknięte na klucz! Tym bardziej smutno wygląda wewnętrzne boisko z ławkami, na których nikt nie siedzi”. (U12)

„Często nawet nie wiemy czy obok jest fajna, smaczna knajpa, miły park, basen, kino, dom kultury. Można jednego dnia wybrać się i zobaczyć czy nie ma takiego miejsca, które by nam pasowało. Wtedy można by tam chodzić częściej po szkole”. (U7)

Podsumowując debatę, można ocenić, że większość uczestników zdaje się dostrzegać znaczenie atrakcyjnej przestrzeni w okolicy szkoły dla jakości relacji z kolegami z klasy. Należy jednak pamiętać, że dwie trzecie zaproszonych osób w ogóle nie zabrało głosu, co może świadczyć, że dla większości uczniów nie jest to ważny temat.

Z wypowiedzi uczestników można wnosić, że nie są zadowoleni z otaczających ich szkoły przestrzeni, ale nie decydują się na dojechanie w atrakcyjniejsze miejsce, tylko rozjeżdżają do domów lub wybierają położoną blisko, choć mniej atrakcyjną lokalizację. Wydaje się, że to wyraźny sygnał, że utworzenie odpowiednich przestrzeni w bezpośrednim towarzystwie szkoły mogłoby wpłynąć na zadowolenie ze wspólnie spędzanego czasu.

6. Gra edukacyjna

Elementem całego projektu była gra miejska po terenie i okolicach Kampusu Głównego Uniwersytetu Warszawskiego dla uczniów warszawskich liceów biorących udział w debacie.

Gra miała charakter promocyjny, poznawczy, ale także edukacyjny i wychowawczy.

Dzięki realizacji zadań w ważnych dla Uniwersytetu punktach, takich jak Biblioteka Uniwersytecka, Instytut Socjologii, Stary BUW czy Auditorium Maximum, w trakcie gry uczestnicy poznawali przestrzeń wokół Uniwersytetu. Część punktów znajdowała się w przestrzeni otwartej, czyli w miejscach takich jak parki czy skwery. Zwrócenie uwagi uczestników gry na walory tych miejsc było też zamierzoną promocją Uniwersytetu Warszawskiego wśród potencjalnych przyszłych studentów. Licealiści zaś mieli okazję oswoić się z terenem Kampusu Głównego i poznać jego zakamarki (np. rozmaite stołówki wydziałowe), dzięki czemu zyskali wyobrażenie o życiu studenckim oraz możliwościach korzystania z przestrzeni Uniwersytetu.

Obowiązkowym punktem całej gry była wizyta w Instytucie Socjologii UW. Koperta zamieszczona w startowej teczce kierowała uczestników do sali Samorządu Studentów, gdzie uczniowie mogli porozmawiać z Przewodniczącym Samorządu Studentów - Kamilem Lebnickim. Do zadania należało także zostawienie w Instytucie swojego śladu w artystycznej formie (najczęściej uczniowie wykonywali z papieru pewną grafikę, czy pisali na kartce "przesłanie dla studentów socjologii", którą przyklejali do tablicy w pokoju Samorządu).

Zdjęcia 1 i 2. Uczestnicy gry w IS UW

Edukacyjny wymiar gry polegał przede wszystkim na rozbudzeniu refleksji uczniów nad towarzyszącą szkole czy uczelni przestrzenią, a także zwrócenie uwagi na wzbogacające lub urozmaicającą ją elementy (np. obiekty małej architektury). Poprzez informowanie o takich akcjach "BUW dla Sów" mieliśmy okazję pokazać uczniom, w jaki sposób jednostka edukacyjna może dostosowywać swoją przestrzeń i funkcjonowanie do potrzeb użytkowników. Z drugiej strony wiążąc jedno zadanie z akcją "BUW na ciepło"

chcieliśmy pokazać uczniom, że oni też mogą mieć wpływ na kształtowanie przestrzeni wokół siebie.

Rozbudzenie poczucia sprawczości było jednym z ważniejszych celów gry. Z tego powodu w każdym punkcie odbywała się mini dyskusja na temat dotyczący danego zadania (np. nad wadami i zaletami interakcyjnych pomników w przyszkolnej okolicy). Ważnymi aspektami całej gry było też zwrócenie uwagi uczniów na wspólny charakter przestrzeni publicznej i wynikającą z tego konieczność dostosowania jej do potrzeb różnych użytkowników. Tę potrzebę unaoczniało szczególnie zadanie polegające na sfotografowaniu udogodnień i przeszkód dla osób o ograniczonej sprawności fizycznej.

W sumie w grze wzięło udział około 70 uczniów podzielonych na 16 cztero- pięcioosobowych grup. Uczestnicy wyznaczone im zadania realizowali samodzielnie, bez pomocy opiekunów i nauczycieli, przez co mogli wypracować własne metody współpracy w małych grupach i zintegrować się z uczniami z innych szkół. Sami wybierali również nazwy grup, zadania do realizacji oraz ich kolejność. Celem gry było więc także rozwijanie umiejętności interpersonalnych i komunikacyjnych, zarówno w grupie rówieśniczej, jak również w stosunku do obcych, starszych od siebie osób. Dlatego niektóre zadania wymagały kontaktu z napotkanymi studentami - przeprowadzenie krótkiej sondy (badania opinii w kwestii przestrzeni wokół UW) pozwalało na zapoznanie się z podstawami pracy socjologa, dawało także możliwość porozmawiania ze studentami Uniwersytetu Warszawskiego. Wszystko to stanowiło również o wychowawczym aspekcie przeprowadzonej przez nas gry miejskiej.

Zdjęcie 3. Uczestnicy gry przed dawnym budynkiem BUW

Zespół projektu

Dr Anna Przybylska: kierownik projektu, odpowiedzialna za wypracowanie jego koncepcji, koordynatorka działań związanych z wykorzystaniem platformy „W Dialogu” i prac bieżących; współprowadziła zajęcia ze studentami w ramach warsztatu „Warszawiacy deliberują”.

Dr Agata Komendant-Brodowska: współprowadziła warsztat dla studentów „Warszawiacy deliberują”. Pod jej opieką merytoryczną opracowane zostały materiały dotyczące przestrzeni miejskiej i pytania do debaty.

Mgr Iwona Młodziak: współpracowała przy wypracowywaniu koncepcji projektu, koordynatorka ds. kontaktów z zewnętrznymi partnerami, odpowiedzialna za działania bieżące w projekcie.

Wojciech Wilk: student IS UW, uczestnik warsztatu „Warszawiacy deliberują” odpowiedzialny za kontakty z uczniami biorącymi udział w projekcie, moderator debaty.

Agnieszka Jachowicz: studentka IS UW, opracowała koncepcję oraz koordynowała przebieg gry miejskiej na terenie Kampus Główny UW.

Hubert Koszela, Artur Wentrys, Zofia Penza: studenci IS UW, uczestnicy warsztatu „Warszawiacy deliberują”. Brali udział w realizacji projektu oraz gry i pikniku na terenie kampusu centralnego UW.

Konrad Sokołowski, pracownik administracyjny Centrum Deliberacji IS UW, w projekcie pracował do maja, zajmował się obsługą administracyjną, wspomagał rekrutację szkół.